

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34048
Nom	Història de les societats d'Àsia i Àfrica en l'edat contemporània
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau d'Història	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre
1902 - Formació per a la qualificació específica (R.D 860/2010)	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau d'Història	30 -	Optativa
1902 - Formació per a la qualificació específica (R.D 860/2010)	3 - Història del Món Contemporani	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
PONS PONS, ANACLETO	362 - Història Moderna i Contemporània

RESUM

El curs es proposa oferir una introducció a la història d'aquests dos continents i al coneixement dels principals processos de formació de les societats africanes i asiàtiques en l'època contemporània.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1005 - Grau d'Història

- Capacitat d'organització i planificació
- Valoració i respecte per la diversitat i la multiculturalitat
- Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones
- Habilitats interpersonals
- Aprenentatge autònom
- Sensibilitat envers temes mediambientals
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals
- Coneixement del marc diacrònic general del passat
- Coneixement de la història universal o mundial
- Capacitat d'identificar i utilitzar apropiadament fonts d'informació per a la investigació històrica
- Habilitat d'exposar de forma narrativa els resultats de la investigació d'acord amb els canons crítics de la disciplina
- Habilitat per a comentar, anotar o editar correctament textos i documents d'acord amb els canons crítics de la disciplina

RESULTATS DE L'APRENTATGE

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Despertar la curiositat i l'interès per l'estudi d'aquest objecte.
- Proporcionar a l'alumnat els instruments bàsics necessaris per a conèixer la Història d'aquestes societats.
- Oferir una aproximació al coneixement de les seues grans etapes històriques.
- Iniciar a l'alumnat a familiaritzar-se amb les fonts emprades.
- Analitzar amb un judici crític les causes i conseqüències dels fets històrics.

- Aproximació al coneixement de les diferents perspectives historiogràfiques.
- Desenvolupar capacitats conceptuals relacionades amb l'àrea d'estudi i la disciplina en general.
- Analitzar i comentar textos històrics.
- Desenvolupar la capacitat analítica i crítica per a la comprensió i la interpretació de materials de la història.
- Realitzar pràctiques a partir dels diversos tipus de fonts.

Si tenim en compte l'àmbit cronològic, territorial i, sobretot, cultural de la matèria, l'objectiu fonamental ha de ser que tot l'anterior es desenvolupe tenint en compte els paràmetres culturals propis de les societats estudiades (diferents dels nostres). La singularitat de l'assignatura, atesa la seua peculiaritat dins el pla d'estudis, recau en aquest aspecte, el qual suposa al seu torn la major dificultat amb la qual ens enfrontem. Per aquest motiu el programa ha de plantejar-se de manera que l'estudiant s'implique en aqueix objectiu i siga conscient de l'esforç a realitzar, amb objectius com

- Proporcionar coneixements sobre els processos de formació d'aquestes societats en l'època contemporània.
- Afavorir l'anàlisi de conjunt en l'estudi de països concrets, els quals s'utilitzaran per a il·luminar tendències generals.
- Introduir a l'estudiant en els grans processos i conflictes actuals que es donen en aquests aquestes societats.
- Presentar les formes historiogràfiques amb les quals els països colonitzats pensen i relaten el seu passat.
- Estimular les capacitats dels estudiants per a formular idees complexes, defensar-les de manera adequada i comunicar-les de forma concisa, fluida i convincent, tant en forma oral com escrita.
- Desenvolupar les capacitats crítiques dels estudiants, particularment en relació amb la naturalesa de l'argumentació i la condició i el paper de diferents tipus de documents, així com promoure una visió crítica sobre el món.
- Desenvolupar les capacitats dels estudiants per a plantejar problemes d'investigació, i per a cercar, organitzar, ordenar i desplegar els recursos rellevants necessaris per a resoldre aqueixos problemes.
- Analitzar i interpretar els principals esdeveniments que tenen lloc actualment a Àsia i Àfrica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció

Europa i els altres. La mirada poscolonial

2. Les societats africanes

Les societats africanes: colonialisme i esclavitud

Les societats africanes: descolonització

Les societats africanes: estudi de cas

3. Els països islàmics

Els països islàmics: despotisme oriental
Els països islàmics: l'impacte occidental
Els països islàmics: nous Estats nacionals
Els països islàmics: estudi de cas

4. Les societats asiàtiques

Les societats asiàtiques: els grans imperis
Les societats asiàtiques: l'assalt europeu
Les societats asiàtiques: lluites d'alliberament
Les societats asiàtiques: estudi de cas

5. El colonialisme actual**VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Estudi i treball autònom	45,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	45,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia docent:

la metodologia es desplega en les classes presencials i en les activitats pràctiques. En les primeres, el professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que considere que han de guiar a l'estudiant en l'estudi i comprensió del tema en qüestió. A tal fi, i en determinats casos, resulta preceptiu que l'alumne llegesca els textos suggerits i prepare la classe amb antelació, de manera que la docència permeti la participació activa dels presents. Aquestes lectures, quan calguen, seran obligatòries i objecte d'algun tipus de control/avaluació. Quant a les pràctiques, que ocupen un terç del total d'hores dedicades a cada tema, es realitzaran de manera que permeten aprofundir en els aspectes tractats o en uns altres que no ho han estat i que es destinen precisament a aqueixes activitats.

AVALUACIÓ

L'avaluació consta de quatre parts:

D'una banda, es realitza un examen escrit final (40%) en el qual es valoren diferents aspectes

Nivell de coneixements d'acord amb els objectius de l'assignatura.

Expressió escrita correcta, tant des del punt de vista expositiu com terminològic.

Capacitat de relació i raonament.

Els continguts a avaluar no es corresponen exactament amb els que s'han impartit a classe, sinó que es pregunta sobre aquells fets i processos més coneguts. L'alumne ha de preparar-los pel seu compte a través de la bibliografia general o dels manuals d'història contemporània en els apartats corresponents a Àsia, Àfrica i els països islàmics. D'altra banda, s'estableix una restricció, per la qual **es necessita obtenir un 4 sobre 10** per a fer mitja amb la resta d'activitats avaluades. Així, les grans línies de la colonització i la descolonització s'estudiaran en els volums ja citats o en, per exemple:

R. Aracil, J. Oliver y A. Segura, *El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días*. Barcelona, Universitat de Barcelona, 1995.

P. Villani, *La edad contemporánea, 1800-1914*. Barcelona, Ariel, 1996.

P. Villani, *La edad contemporánea, 1945 hasta hoy*. Barcelona, Ariel,

1996.

J. Paredes, (coord.), *Historia Universal Contemporánea*. Barcelona, Ariel,

1999, 2 tomos.

E.J., Hobsbawm, *La era del Imperio (1875-1914)*. Barcelona, Crítica,

2001.

E.J., Hobsbawm, *Historia del siglo XX, 1914-1991*. Barcelona, Crítica,

2000.

R. Villares y A. Bahamonde, *El mundo contemporáneo, siglos XIX y XX*.

Madrid, Taurus, 2001.

J.E. Fuentes y E. La Parra, *Historia universal del siglo XX*. Madrid,

Síntesis, 2001.

M. Artola y M. Pérez Ledesma, *Contemporánea. La Historia desde 1776*.

Madrid, Alianza Editorial, 2005.

Á. Lario (coord.), *Historia contemporánea universal: del surgimiento del*

Estado contemporáneo a la Primera Guerra Mundial. Madrid, Alianza,

2010.

C.A. Bayly, *El nacimiento del mundo moderno, 1780-1914*. Madrid, Siglo

XXI, 2010.

J. Fontana, *Por el bien del Imperio. Una historia del mundo desde 1945*.

Barcelona, Pasado & Presente, 2011.

En segon lloc, s'avaluen les pràctiques (45%). Consten de treballs individuals i de grup. Aquests últims són el resultat de les sessions realitzades per a cada tema, en les quals es qualificarà la presentació, la discussió i un breu resum escrit (entre 1500-2000 paraules, amb format 30x70 a 1,5 espais). A això s'afegiran treballs escrits individuals.

En principi, solament se n'exigeix un (entre 2000-2500 paraules, amb format 30x70 a 1,5 espais), que serà relatiu a la lectura (almenys) de la introducció de: Edward Said, *Orientalismo*. Ediciones Libertarias (1990), Debate (2002), Nuevas Ediciones de Bolsillo (2003), Eumo (versió catalana, 1991).

Segons la marxa del curs, aquest treball podrà ampliar-se o substituir-se per altre tipus d'assajos. Si així fora, el professor plantejaria algunes qüestions sobre les quals l'estudiant hauria de redactar un breu article. Per exemple:

“A principis del segle XVI Xina estava molt més desenvolupada que Europa i, no obstant això, a la fi del segle XIX aquesta última dominava el món. Com s'explica aquest canvi notable?”;

“Benedict Anderson sosté que una nació és una "comunitat imaginada. Avalueu la validesa de l'argument examinant alguns casos africans o asiàtics en el segle XX. En aquest sentit, pregunteu-vos quan i en quin sentit són les nacions quelcom imaginat? En quina mesura allò "imaginat" es basa en la tradició? Creieu que hi ha alguna diferència en les identitats nacionals a Occident i a Àsia/Àfrica?”.

Tots aquests treballs es presentaran mecanografiats i es lliuraran preferentment a través de l'Aula Virtual o, si escau, per correu electrònic.

Finalment, de l'avaluació en formen part també les activitats complementàries que es fixen (5%) i l'assistència i la participació en les

classes presencials i en les pràctiques (10%). Per a fomentar aqueixa participació, es podran sol·licitar controls de lectura i avaluar com part d'aqueix percentatge de la nota (10%) aquells textos que el professor indique que han de preparar-se per a les classes teòriques. En cas de no determinar cap activitat complementària obligatòria, el seu percentatge computarà dins de les classes pràctiques (50%).

Cal assenyalar quant a l'assistència que la participació activa en les discussions és un component essencial del desenvolupament de la classe, ja siga teòrica o pràctica. Un dels objectius principals d'una docència d'aquest estil és l'aprenentatge col·laboratiu. Així que no només s'espera que els estudiants assistesquen amb regularitat, sinó també que facen preguntes, participen en les discussions i s'hi impliquen. Açò va més enllà de ser un estudiant passiu i esperar que el professor pregunte, raó per la qual és convenient prendre la iniciativa i participar-hi.

Resum:

Pràctiques i els treballs que comporten 45%

Activitats complementàries 5%

Assistència i participació 10%

Examen escrit 40%

TOTAL

100

Quant a les successives convocatòries d'examen, es reservaran les qualificacions obtingudes al llarg del curs, excepte lògicament en el cas de la prova escrita. Qui així ho desitge pot millorar la seua nota en la part pràctica refent els treballs presentats o proposant-ne altres, que s'acordaran amb el professor. En tot cas, tal reserva solament regeix per a les dues primeres convocatòries, a partir de les quals es fixarà un altre sistema d'avaluació.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AA.VV., El Atlas de Le Monde Diplomatique. Valencia, Cybermonde, 2003.
- AA.VV., Estudios Poscoloniales. Ensayos Fundamentales. Madrid, Traficantes de Sueños, 2008.
- BURBANK, Jane y COOPER, Frederick, Imperios. Una nueva visión de la Historia Universal. Barcelona, Crítica, 2011
- CHAMBERLAIN, M.E., La descolonización. La caída de los imperios europeos. Barcelona, Ariel, 1997.
- FERGUSON, N., El Imperio Británico. Cómo Gran Bretaña forjó el mundo. Barcelona, Debate, 2005.
- FIELDHOUSE, D. K., Economía e imperio. Madrid, Siglo XXI, 1977.
- FIELDHOUSE, D. K., Los imperios coloniales desde el siglo XVIII. Madrid, Siglo XXI, 1984.
- HERNÁNDEZ SANDOICA, Elena, El colonialismo (1815-1873): estruct1994.

- MARTÍNEZ CARRERAS, J.U., Historia de la descolonización, 1919-1986. Las independencias de Asia y África. Madrid, Istmo, 1987.
- MARTÍNEZ CARRERAS, J.U., Colonialismo y descolonización. Siglos XIX y XX. Madrid. Ed. Complutense, 1992.
- WESSELIN, H.L., Divide y vencerás. El reparto de África, 1880-1914. Barcelona, Península, 1999.
- BOAHEN, A. Adu (dir.), Africa bajo el dominio colonial (1880-1935). Madrid : Tecnos ; París : Unesco, 1987.
- CEAMANOS, R., El reparto de África: de la Conferencia de Berlín a los conflictos actuales. Madrid, Los Libros de la Catarata, 2016.
- OSTERHAMMEL, J. y JANSEN, J.C., Colonialismo. Historia, formas, efectos. Madrid, Siglo XXI, 2019.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern